

A person in a dark jacket is holding a vintage black camera with both hands in front of their chest. Above the camera, they are holding a bouquet of pink and white flowers. The background is a blurred outdoor scene with a building and trees.

Képszerkesztés

Adobe® Photoshop®
Elements 11

Dr. Péterly Kristóf

Mercator
Stúdió

Minden jog fenntartva, beleértve bárminemű sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

Kiadja a Mercator Stúdió
Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője
Lektor: Gál Veronika
Szerkesztő: Pétery István
Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN: 978-963-607-993-2

© Dr. Pétery Kristóf PhD, 2013
© Mercator Stúdió, 2013

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó
2000 Szentendre, Harkály u. 17.
www.akonyv.hu és www.peterybooks.hu
www.facebook.com/mercator.studio
T: 06-26-301-549
06-30-305-9489

TARTALOM

TARTALOM	3
ELŐSZÓ	7
KÉPSZERKESZTÉS	12
Alapismeretek.....	12
A szerkesztő fájlműveletei	30
Képbetöltés a szerkesztőbe	30
Képmegnyitás böngészéssel	35
Utoljára szerkesztett kép betöltése	36
Más formátumú képek betöltése	37
Vektoros képek beillesztése	38
Új kép létrehozása	40
Képek mentése	59
Képek mentése a webre	61
Mentés Photoshop PDF formátumba	62
Képváltozatok tárolása	63
Fájlok lezárása	63
Visszatérés a mentett változathoz	63
Másolatok készítése	63
Fájlinformációk	64
Ablakok kezelése.....	66
Navigáció és nagyítás.....	67
A nagyítás beállítása	67
Kép mozgatása.....	71
Mozgatás a kéz eszközzel.....	72
Mozgatás az egérkerékkel.....	73
A kép korrekciója	73
A kép elemzése	74
Színmanipulációk	79

Egyszerű színkorrekciók.....	79
Összetett színkorrekciók.....	80
Orton hatás.....	97
Festőhatások.....	98
Fájlok kötegelt módosítása.....	100
Egyéb képmanipulációk.....	104
Parancsokkal kapcsolatos tudnivalók.....	104
Élesség beállítása.....	106
Mélységélesség beállítása utólag.....	108
Képméretezés.....	109
A rajzvásznon mérete.....	120
Összhatásmódok, festőmódok.....	121
Stílusok és hatások alkalmazása.....	128
A festőszín beállítása.....	132
Eszközök kezelése.....	136
Festés ecsettel, festékszóróval.....	137
Rajzolás ceruzával.....	144
Körvonalak.....	144
Nyílhegyek.....	148
Munka vektoros elemekkel.....	149
Kiválasztás és maszkolás.....	153
Kiválasztás készítése.....	154
Szabályos kiválasztás.....	155
Szabadkézi kiválasztás.....	157
Kiválasztás ecsettel.....	160
Kiválasztás szín felhasználásával.....	161
Gyorskiválasztás.....	162
A kiválasztás megváltoztatása.....	163
Lágy perem módosítása.....	164
Határvonal módosítása.....	165
Kiválasztás finomítása.....	166
Kiválasztás bővítése.....	166
Kiválasztás csökkentése.....	167
Kijelölés megfordítása.....	168
Kijelölés mentése.....	168
Kijelölés betöltése.....	169

Képrészletek sokszorosítása	170
Felületek kiöntése festékkel	174
Felületek kitöltése	175
Színátmenetek készítése	176
Helyi javító eszközök	178
Radír	178
Varázsradír	179
Háttértörölő	180
Helyi élesítés, elkenés	180
Helyi fényerő módosítás	182
Képek transzformációi	184
Vágólappal végezhető feladatok	188
Kivágás	189
Másolás	189
Egyesített másolás	189
Beillesztés	190
Beleillesztés	190
A vágólap tartalmának törlése	191
Fényképek retusálása	191
Grafikus szűrők	196
Korrekciós szűrők	199
Művészi szűrők	204
Életlenítő szűrők	210
Lencse lágyítás	212
Felületlággyítás	212
Ecsetvonás szűrők	213
Torzítás szűrők	216
A kép cseppfolyósítása	217
Zaj szűrők	222
Pixelesítés szűrők	224
Renderelés szűrők	226
Rajzolt szűrők	231
Képregény 2. (Graphic Novel)	234
Szabadkézi rajz (Pen and Ink)	236
Stilizált szűrők	238

Felület szűrők	242
Textúrázó (Texturizer)	244
Egyéb szűrők.....	244
Digimarc szűrők.....	247
Optikai lencsekorrekció	247
Rétegek használata	248
A rétegkezelő panel	249
Réteg kiválasztása	251
Rétegek kialakítása	251
Szövegréteg	254
Szöveg görbére igazítása	258
Vektoros alakzatok rétege	261
Háttér réteg.....	262
Színkitöltő réteg.....	263
Színátmenet-kitöltő réteg.....	264
Mintázat-kitöltő réteg	266
Korrekciós rétegek.....	267
Rétegmaszk.....	270
Vágómaszkok	274
Réteg másolása.....	274
Réteg törlése	275
Rétegek tulajdonságai	275
Rétegsorrend.....	276
Rétegek csatolása	277
Rétegek csoportosítása	278
Rétegek zárolása.....	279
Rétegstílusok.....	279
Rétegen alkalmazott hatások	281
Réteghatások másolása és beillesztése	282
Rétegek egyesítése	282
Rétegek összeolvasztása	283
Gyors képmódosítás.....	284
Képjavítás kézen fogva	286
Képkeretezés.....	287
Felhasznált és ajánlott irodalom	291

ELŐSZÓ

Tisztelt Olvasó!

A grafikus programok a képkezelés és tárolás szempontjából két csoportra oszthatók. A vektorgrafikus szoftverek az ábrázolás során a képet alkotó alakzatokat matematikai egyenletekkel írják le, ebből adódik az az előny, hogy az ilyen képek korlátlan mértékben nagyíthatók és kisebb helyet foglalnak el, hátrányuk, hogy fényképek kezelésére nem alkalmasak (bár ma már léteznek hibrid rendszerek is). Ezzel szemben a rasztergrafikus kép pixelekből áll, és az állományok a kép minden egyes képpontjának színét és egyéb jellemzőit eltárolják. E tárolási és feldolgozási mód előnye, hogy minden egyes képpont külön szerkeszthető, így fényképek feldolgozására, retusálására kiválóan használható, hátránya viszont az, hogy ezek a képek sokkal nagyobb lemezterületet foglalnak és a számítógép memóriájának méretével szemben is igényesebbek, ugyanakkor az ilyen képek minőségromlás nélkül csak korlátozottan nagyíthatók.

A rasztergrafikus programok közé tartozik az Adobe Systems Incorporated cég Photoshop nevű programja, amely egyfajta etalon a képfeldolgozással és grafikával foglalkozók körében, ugyanakkor azonos szintű konkurenciával alig rendelkezik (a fejlesztő honlapja: www.adobe.com). Ezzel a szoftverrel szinte mindenféle képfeldolgozással kapcsolatos probléma megoldható. A programban korábban többféle újítás jelent meg, amelyet előbb vagy utóbb a konkurens programok fejlesztői is átvettek. Ezek közé tartozik a rétegek kezelése (amikor a kép jellemző részeit különböző rétegekre helyezük, és rétegenként módosítjuk), vagy a beépülők, azaz a „plugin”-ek használata (ezek egy külön könyvtárban elhelyezkedő, esetleg más fejlesztőtől származó, speciális funkciójú fájlok, külön programok, amelyek betöltés után beépülnek a Photoshop program menürendszerébe).

A képek rétegenkénti kezelése azért előnyös, mert a rétegekre helyezett objektumokat a kép más rétegeinek módosítása nélkül

változtathatjuk meg, tartalmukat önállóan mozgathatjuk. A rétegeket átlátszóvá tehetjük, közöttük különféle csoportosítási és egyéb műveleteket végezhetünk, sorrendjüket másíthatjuk, rajtuk külön-külön más grafikus szűrőt alkalmazhatunk stb.

A beépülők is szabvánnyá váltak, ezeket szintén használják más retusáló programok. A legtöbbjük egyfajta grafikus szűrő, a szaknyelvi zsargonban „effekt”, de készültek, fájlátalakító, védjegykezelő pluginek is. A grafikus szűrők a kép kijelölt részén vagy az aktuális réteg tartalmán hajtanak végre valamilyen látványosak műveletet.

A Photoshop a nyomdai előkészítés és képfeldolgozás legelterjedtebb programja. Külön érdekesség, hogy már az 5.0-ás változatot is lefordították magyar nyelvre. 2002-ben jelent meg a program 7.0-ás, 2004-ben CS (8.0), majd 2005-ben CS2 (9.0), 2007-ben CS3 (10.0), 2008-ban CS4 (11.0), 2010-ben CS5 (12.0), 2012-ben CS6 (13.0) változata. E programok a professzionális fotósok, képfeldolgozók megbecsült eszközei, tudásuk mellett borsos árak miatt is.

A kispénzű amatőrök – mely jelzők nem az igénytelenség szinonimái – számára a Photoshop Album 2 és a Photoshop Elements 2 programok előnyös szolgáltatáskészlete együtt jelent meg 2004-ben a Photoshop Elements 3 szoftverben, amelyet hamarosan követett a 4-es változat 2005-ben, illetve az 5-ös változat 2006-ban. A 6-os változat 2007-ben, a 7-es változat 2008-ban, a 8-as változat 2009-ben, a 9-es verzió 2010-ben, a 10-es változat 2011-ben, végül a kötetünk tárgyát képező 11-es változat 2012-ben jelent meg.

Ezzel az olcsó (a videószerkesztő Premiere Elements programmal együttesen körülbelül 50000 forintba kerülő) programmal a nem professzionális felhasználók könnyen, gyorsan javíthatják digitális kamerából vagy szkennerről származó képeiket, sőt olyan szolgáltatásokat is kiaknázhathatnak, amelyekkel korábban csak a Photoshop program bírt. A képjavítás gyorsaságán, könnyedségén pedig még fokoztak is a 8. változatban (részletesen lásd az *Adobe Photoshop Elements 8 – Képszervezés és gyorsjavítás* című kötetben). Volt olyan szolgáltatás, amely az egyes verziók között elveszett, de általában elmondható, hogy minden újabb változat hasznos szolgáltatásokkal bővítette a program funkciókészletét.

A kezelőfelület két önálló része a képszerkesztő (Editor) és a szervező (Organizer). Ez utóbbival teremthetünk rendet merevlemezünk képi, video- és zenei állományai között, melyeket külön mappákba rendezhetünk. A szervezőt a programnak a Windows operációs rendszer alatti változatának alkalmazói használhatják, jelenleg ez a szolgáltatás a Macintosh változatban nem érhető el. A szervező figyelemmel kíséri a meghatározott mappákban tárolt fájlok változásait is. A képeket archiválhatjuk merevlemezre, CD-re, DVD-re. A szervezőből indítható a képszerkesztő, de készíthetünk diavetítést, video CD-t, fotóalbumot, üdvözlőkártyát, naptárt, animált web-fotógalériát vagy postai lapot is.

Akár a digitális kamerát, kártyaolvasót, USB memóriát kapcsolunk a számítógéphez, azonnal elindul az Adobe Photo Downloader program, amellyel a képeket a számítógépre egy megadott mappába, akár csoportos átnevezéssel másolhatjuk. A szervező ugyanakkor kezeli a szkennereket, valamint az internetes képforrásokat is. A képek nyomtatása is megrendelhető az internetes szolgáltatókon keresztül.

A képjavító szolgáltatás a Photoshop Album megoldásához hasonló módon, két részre osztott munkaablakban alkalmazható, így egyszerre láthatjuk a kép eredetijét és a javítás hatását. Természetesen eközben tetszőleges mértékű nagyítást alkalmazhatunk. Az automatikus javítással általános megvilágítás, kontraszt, élesítés korrekciót hajthatunk végre. A pontosabb megoldáshoz választhatjuk a manuális beállításokat is.

Bár sok funkciót a Photoshop programból vettek át, miért nem ajánlják ezt a programot a professzionális felhasználóknak? Nem ismeri a Lab és CMYK színmódokat, tehát a nyomdai hasznosítás kizárt. Nem tudunk stílusokat létrehozni (csak néhány beépített stílust alkalmazhatunk), nem lehet műveletsorokat (szkripteket), beállításokat elmenteni, hiányzik a Channels panel, panorámaképeket sem készíthetünk automatikusan. A 16 bites színmélységű képeket 8 bitesre konvertálhatjuk, másképp nem kezeli. Akinek e szolgáltatásokra van szüksége, az nyúljon mélyebben a zsebébe és vásárolja meg a körülbelül nyolcszoros árba kerülő Photoshop CS 5-öt... Esetleg szóba jöhet még a Photoshop Lightroom 3-as változata is,

bár az is kétszer annyiba kerül, mint az Elements, és szintén csak RGB színtérben dolgozik, vagyis nyomdai munkára alkalmatlan.

A szoftver munkakörnyezete egyszerű, interaktív, a felhasználói felületet mindenki könnyen átalakíthatja úgy, hogy a legjobban segítse a hatékony munkát. A program használható Windows XP és Macintosh OS operációs rendszer alatt.

Az ismeretlen szavakat, kifejezéseket általában első előfordulásuk helyén mutatjuk be, magyarázzuk. A magyar kifejezéseknél igyekeztünk következetesen alkalmazni a (Photoshoppal kapcsolatos) lokalizáció eredményeit is. Az itt leírtak megértéséhez és alkalmazásához különösebb számítástechnikai ismeretekre nincs szükség, elegendő a Windows operációs rendszer alapfokú ismerete.

A papír alapú – hagyományos – könyvek kezelési módja némiképpen módosul az elektronikus könyvet „forgatók” számára. Ez a könyv az ingyenes Acrobat Reader 6.0 (vagy későbbi), Adobe Reader, illetve Adobe e-Book Reader segítségével olvasható. Akinek nincs ilyen programja, az letöltheti többek közt a www.adobe.com webhelyről is. Az ilyen típusú könyvek igen előnyös tulajdonsága, hogy a képernyőn megjeleníthető a tartalomjegyzék, amelynek + ikonjaival jelölt csomópontjaiban alfejezeteket tartalmazó ágakat nyithatunk ki. A tartalomjegyzék bejegyzései ugyanakkor ugróhivatkozásként szolgálnak. Ha egy fejezetre akarunk lépni, akkor elegendő a bal oldali ablakrészben megjelenített könyvjelző-lista megfelelő részére kattintani. Sőt az ilyen könyvek teljes szövegében kereshetünk.

A kötetet az újdonságok és a legfontosabb információk bemutatása után, a képek feldolgozásának szokásos menete szerint építettük fel, így először a képek szervezésével foglalkozunk, csak utána térünk rá az egyszerűbb, majd összetettebb képjavító, szerkesztő funkciók alkalmazására. A képek szervezésére ugyanis annak is szüksége van, aki képeit módosítás nélkül, csak nézegetni, rendszerezni, nyomtatni, postázni, archiválni szeretné. Ide tartozó alapművelet a képek betöltése és elmentése tetszőleges formátumban.

A könyv könnyebb kezelhetősége érdekében az eredetileg egyetlen kötetre tervezett anyagot a korábbi Photoshop Elements programról szóló könyvünk esetében már bevált módszer szerint három kötetre bontottuk:

- ◆ Photoshop Elements 11 – Képszervezés és gyorsjavítás,
- ◆ Photoshop Elements 11 – Képszerkesztés,
- ◆ Photoshop Elements 11 – Kreatívoktól a testre szabásig.

E kötetek külön könnyebben forgathatók, kevesebb helyet foglalnak el a memóriában, ugyanakkor letöltésük gyorsabb, s ha valakit az egyik téma nem érdekel, annak nem kell megvenni azt a kötetet. Vegyük figyelembe, hogy a hatékony programhasználathoz mindhárom könyv anyagának ismeretén túl sok gyakorlás és más, esetenként az Interneten keresztül fellelhető információk is szükségesek.

Végezetül: bár könyvünk készítése során a megfelelő gondossággal igyekeztünk eljárni (beleértve a tartalmi pontosságot és a mondanivalót tükröző formát), ez minden bizonnyal nem óvott meg a tévedésektől. Kérem, fogadják megértéssel hibáimat.

A könyvet minden, digitális fotó- és képfeldolgozás iránt érdeklődőnek ajánljuk, különösen azoknak a fotóamatőröknek, akik képeikből a legtöbbet kívánják kihozni. A profiknak pedig ajánljuk Photoshop, igényes amatőröknek és profiknak egyaránt Photoshop Lightroom köteteinket.

Szentendre, 2013. január

Köszönettel
a szerző.